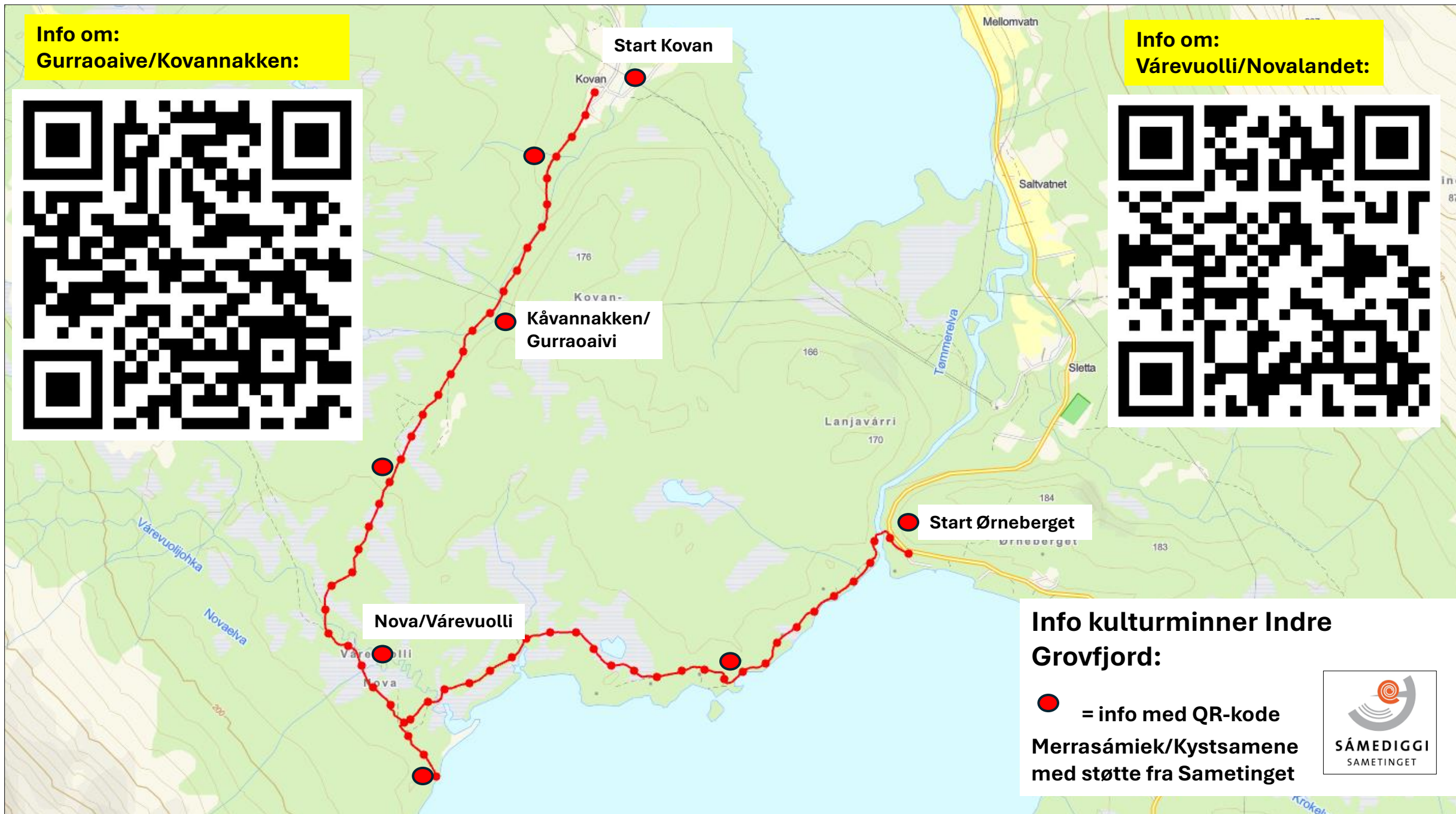

Info om:
Gurraoaive/Kovannakken:

Info om:
Várevuolli/Novalandet:

Info kulturminner Indre
Grovfjord:

- = info med QR-kode
- Merrasámiek/Kystsamene
med støtte fra Sametinget

Várevuolli/Novasletta – et fraflyttet samisk kulturlandskap

Várevuolli/Novasletta ligger på den gamle ferdselsveien mellom Snubba, Vassbotn, Kovan, Laberg og Grov. De første beboerne bosatte seg på Novasletta på slutten av 1700 tallet. Det var brødrene Lars og Peder som kom fra Sverige. Peder forble ugift, mens broren Lars giftet seg med Anne Eriksdatter Pogga. De fikk 6 barn. Lars er stamfaren til mange i Grovfjord.

Peder bodde under Storsteinen som fortsatt ruver i landskapet ovenfor Novasletta. Om Peder sies det at han var en «muorramezzi-daja» det vil si at han kunne mer enn sitt fadervår. Familiene levde av jordbruk og fiske. Av husdyr hadde de hester, kyr og sauer. Reinkjøtt byttet de til seg fra Minde. Poteter måtte de få utenfra (Kovanakken, Kovan, Minde) da det der var for kaldt å dyrke poteter. Geiter hadde de ikke, da de ble oppfattet som ufredsdyr. I dag bor mange av etterkommerne i Grovfjord.

Ennå i dag kan man se hus- og fjøstuffer etter bosetningen på Várevuolli (se bilde 1). Det er derfor interessant å ha kulturvandring til Várevuolli.

Familiene som bodde på Várevuolli flyttet derfra i 1936 på grunn av et stort ras som kom ned i kløfta omtalt som Guovdesnjukcja/Breitynga. Slik skildrer et tidsvitne den dramatiske opplevelsen:

«Når raset kom ut av gropa, delte den seg i to. Halvparten til Laberg, og halvparten mot Skoddebergvatn. Hadde raset gått bent ned, hadde ingen overlevd. Raset gikk tidlig på kvelden. Steinene sto mot hverandre. Det var jo varme. Det var ikke rart at folk fra Grov trodde det var dommedag. Dagen etter flyttet alle de tre familiene. Vi torde ikke bo der mer. Jeg var inne i huset sammen med småsøsknene mine. Jeg så ut gjennom bislagsvinduet. Men naboene ropte til meg at jeg skulle gå inn. De var redde jeg skulle bli kvalt i sandstøvet. Det var fælt. Det var no Gud som ordna sånn at vi overlevde».

Bilde 1: Novatinden. I midten sees Breitunga der raset gikk som delte seg i to. Til høyre på bildet sees Storsteinen som kan ha vært med på å redde livet til de som bodde på Várevuolli.

Bilde 2: Et av få bilder fra Várevuolli.

Navn: Novasletta

Datafangst dato: 2008-09-10 00:00:00

Informasjon: 9 tufter både av hus, fjøs og uthus. Tuftene er tydelige og steinmurene ligger fremme i dagen. Noen av tuftene er meget store og dype (dvs. nedgravde). Samisk gårdsbosetting.

Lokalitetskategori: Arkeologisk minne

Opprinnelig: Bolig, bosetning

Opphav: Sametinget

Antall minner: 9

Kommune: Tjeldsund

Folketelling
 Nåvan 1865.
 Samtlige beboere
 defineres som
 samer (lapper):

<i>Bustadnr.</i>	<i>Krins</i>	<i>Namn</i>	<i>Gnr.</i>	<i>Løpenr.</i>			
0071	005 Gravfjorden	Naavan??					
		norsk-finske					
<i>Eigar:</i> Rydningsmand fisker Nils Jeremiassen			<i>Utsæd:</i> , <i>kreaturhald:</i> he1 ku3 få8				
<i>Nr.</i>	<i>Namn</i>	<i>Kj.</i>	<i>Siv.</i>	<i>Fam.</i>	<i>Yrkje</i>	<i>Fødd</i>	<i>Fødestad</i>
001	Nils Jeremiassen	m	g	hf	Rydningsmand fisker	45 (alder)	Ibestad
	<i>Etnisitet:</i> Lap						
002	Kristine Olsdatter	k	g	Hans kone		40 (alder)	Ibestad
	<i>Etnisitet:</i> Lap						
003	Kirstine Nilsdatter	k	ug	Deres datter		16 (alder)	Ibestad
	<i>Etnisitet:</i> Lap						
004	Ole Nilsen	m	ug	Deres søn		13 (alder)	Ibestad
	<i>Etnisitet:</i> Lap						
005	Elen Nilsdatter	k	ug	Deres datter		6 (alder)	Ibestad
	<i>Etnisitet:</i> Lap						
006	Maren A. Nilsdatter	k	ug	Deres datter		3 (alder)	Ibestad
	<i>Etnisitet:</i> Lap						
007	John Andreas Nilsen	m	ug	Deres søn		1 (alder)	Ibestad
	<i>Etnisitet:</i> Lap						
<i>Bustadnr.</i>	<i>Krins</i>	<i>Namn</i>	<i>Gnr.</i>	<i>Løpenr.</i>			
0072	005 Gravfjorden	Naavan					
		norsk-finske					
<i>Eigar:</i> Rydningsmand fisker Ole Mikkelsen			<i>Utsæd:</i> , <i>kreaturhald:</i> he1 ku3 få10 re10				
<i>Nr.</i>	<i>Namn</i>	<i>Kj.</i>	<i>Siv.</i>	<i>Fam.</i>	<i>Yrkje</i>	<i>Fødd</i>	<i>Fødestad</i>
001	Ole Mikkelsen	m	g	hf	Rydningsmand fisker	42 (alder)	Ibestad
	<i>Etnisitet:</i> Lap						
002	Anne Henriksdatter	k	g	Hans kone		43 (alder)	Ibestad
	<i>Etnisitet:</i> Lap						
003	Henrik Olsen	m	ug	Deres søn		14 (alder)	Ibestad
	<i>Etnisitet:</i> Lap						
004	Mikkel Olsen	m	ug	Deres søn		12 (alder)	Ibestad
	<i>Etnisitet:</i> Lap						
005	John P. Olsen	m	ug	Deres søn		9 (alder)	Ibestad
	<i>Etnisitet:</i> Lap						
006	Nils Andreas Olsen	m	ug	Deres søn		6 (alder)	Ibestad
	<i>Etnisitet:</i> Lap						
007	Erik Olai Olsen	m	ug	Deres søn		1 (alder)	Ibestad
	<i>Etnisitet:</i> Lap						

Folketelling
Nåvan 1865.
Samtlige beboere
defineres som
samer (lapper):

<i>Bustadnr.</i>	<i>Krins</i>	<i>Namn</i>	<i>Gnr.</i>	<i>Løpenr.</i>
0073	005	Gravfjorden norsk-finske		
<i>Eigar:</i> Rydningsmand Synnøv Amundsdatter			<i>Utsæd:</i> , <i>kreaturhald:</i> he1 ku4 få7	
<i>Eigar:</i> Husmandsenke Anne J. Johnsdatter			<i>Utsæd:</i> , <i>kreaturhald:</i> he1 ku1 få4	

Side 126

Registreringsentral for historiske data

Folketeljinga 1865

<i>Nr.</i>	<i>Namn</i>	<i>Kj.</i>	<i>Siv.</i>	<i>Fam.</i>	<i>Yrkje</i>	<i>Fødd</i>	<i>Fødestad</i>
001	Synnøv Amundsdatter <i>Etnisitet:</i> Lap	k	e	hm	Rydningsmand	62 (alder)	Ibestad
002	Lars Pedersen <i>Etnisitet:</i> Lap	m	ug	Hendes søn	Bestyrer gaardsbruger fisker	36 (alder)	Ibestad
003	Karen Pedersdatter <i>Etnisitet:</i> Lap	k	ug	Hendes datter		28 (alder)	Ibestad
004	Anne J. Johnsdatter <i>Etnisitet:</i> Lap	k	e	hm	Husmandsenke	44 (alder)	Throndenæs
005	Inger Anna Johnsdatter <i>Etnisitet:</i> Lap	k	ug	Hendes datter		8 (alder)	Ibestad
006	Ole Andreas Johnsen <i>Etnisitet:</i> Lap	m	ug	Hendes søn		5 (alder)	Ibestad
007	Peder Henrik Johnsen <i>Etnisitet:</i> Lap	m	ug	Hendes søn		2 (alder)	Ibestad

Folketelling
Nåvan 1900.
Samtlige beboere
defineres som
samer (lapper):

<i>Bustadnr.</i>	<i>Krins</i>	<i>Namn</i>	<i>Gnr.</i>	<i>Bnr.</i>	<i>Tilstades</i>	<i>Heimehørande</i>		
0027	009	Nåva	under 76	1				
Korn/potet: nei Kreatur: ja Fjærkre: nei Bikubar: nei Kjøkkenhage: nei Fruktthage: nei								
<i>Nr.</i>	<i>Namn</i>	<i>Kj.</i>	<i>Siv.</i>	<i>BustFam.</i>	<i>Yrkje</i>	<i>Fødd</i>	<i>Fødestad</i>	<i>Statsb.Tru.</i>
001	Elen Henriksdatter	k	e	b hp	Jordbrug Rydningsplads	1858	Ibestad	
Statsb.: Trusamf.: Etnisitet: lf								
002	Hilda Johnsdatter	k	ug	b d	Huslig hjælp	1887	Ibestad	
Registreringsentral for historiske data							Side 129	

1917 Ibestad herred

<i>Nr.</i>	<i>Namn</i>	<i>Kj.</i>	<i>Siv.</i>	<i>BustFam.</i>	<i>Yrkje</i>	<i>Fødd</i>	<i>Fødestad</i>	<i>Statsb.Tru.</i>
Statsb.: Trusamf.: Etnisitet: lf								
003	Henrik Johnsen	m	ug	b s	smågut	1889	Ibestad	
Statsb.: Trusamf.: Etnisitet: lf								
004	Ole Johnsen	m	ug	b s	smågut	1891	Ibestad	
Statsb.: Trusamf.: Etnisitet: lf								
005	Beret Henriksdatter	k	ug	b tj	Gårds og husl. arbeide	1851	Ibestad	
Statsb.: Trusamf.: Etnisitet: lf								

<i>Bustadnr.</i>	<i>Krins</i>	<i>Namn</i>	<i>Gnr.</i>	<i>Bnr.</i>	<i>Tilstades</i>	<i>Heimehørande</i>		
0028	009	Nåva	under 76	1				
Korn/potet: nei Kreatur: ja Fjærkre: nei Bikubar: nei Kjøkkenhage: nei Fruktthage: nei								
<i>Nr.</i>	<i>Namn</i>	<i>Kj.</i>	<i>Siv.</i>	<i>BustFam.</i>	<i>Yrkje</i>	<i>Fødd</i>	<i>Fødestad</i>	<i>Statsb.Tru.</i>
001	Lars Persen	m	ug	b Eneboer el	Jordbrug Rydningspl.	1829	Ibestad	
Statsb.: Trusamf.: Etnisitet: lf								

Folketelling
Nåvan 1900.
Samtlige beboere
defineres som
samer (lapper):

Bustadnr.	Krins	Namn	Gnr.	Bnr.	Tilstades	Heimehørande			
0029	009	Nåva	under 76	1					
Korn/potet: nei Kreatur: ja Fjærkre: nei Bikubar: nei Kjøkkenhage: nei Fruktthage: nei									
Nr.	Namn	Kj.	Siv.	BustFam.	Yrkje	Fødd	Fødestad	StatsbTru.	
001	John Nilsen	m	g	b hf	Jordbruger og fisker for egen regning	1865	Ibestad		
		Statsb.: Trusamf.: Etnisitet: 1%b%							
002	Johanna Olsdatter	k	g	b hm	Gårds. og husligt arbeide	1860	Ibestad		
		Statsb.: Trusamf.: Etnisitet: 1%b%							
003	Ole Johnsen	m	ug	b s	Smågut	1888	Ibestad		
		Statsb.: Trusamf.: Etnisitet: 1%b%							
004	Nils Johnsen	m	ug	b s	Smågut	1890	Ibestad		
		Statsb.: Trusamf.: Etnisitet: 1%b%							
005	Eva Johnsdatter	k	ug	b d	pigebarn	1893	Ibestad		
		Statsb.: Trusamf.: Etnisitet: 1%b%							
006	Marie Johnsdatter	k	ug	b d	pigebarn	1895	Ibestad		
		Statsb.: Trusamf.: Etnisitet: 1%b%							
007	Kristine Johnsdatter	k	ug	b d	pigebarn	1897	Ibestad		
		Statsb.: Trusamf.: Etnisitet: 1%b%							
008	Inger Johnsdatter	k	ug	b d	pigebarn	07.05.1899	Ibestad		
		Statsb.: Trusamf.: Etnisitet: 1%b%							
009	Anna Jensdatter	k	ug	b Pleiedatter	Husligt arbeide	1880	Ibestad		
		Statsb.: Trusamf.: Etnisitet: 1%b%							
Bustadnr.	Krins	Namn	Gnr.	Bnr.	Tilstades	Heimehørande			
0030	009	Kovan og Skovhaugen	69	2, 6					
Korn/potet: ja Kreatur: ja Fjærkre: nei Bikubar: nei Kjøkkenhage: nei Fruktthage: nei									
Nr.	Namn	Kj.	Siv.	BustFam.	Yrkje	Fødd	Fødestad	StatsbTru.	
001	Mikkel Olsen	m	g	b hf	Gårdsbrug S og fiskeri for egen regning	1836	Ibestad		
002	Maren Eliasdatter	k	g	b hm	Gårdmandskone	1839	Ibestad		
003	Ove Mikkelsen	m	ug	b s	Jordbrugsarb. og fiskeri for faderen	1883	Ibestad		
004	Maren Johnsdatter	k	ug	b tj	gårds og husligt arbeide	1870	Ibestad		
		Statsb.: Trusamf.: Etnisitet: lf							
005	Berteus Pedersen	m	g	mt hf Besøgende	gårdbruger og fisker	1860?	Ibestad		
		Statsb.: Trusamf.: Sedvanleg bustad: Bratberg Ibestad							
006	Bernhard Pedersen	m	ug	mt b	gårdsarbeide	1884?	Trondenæs Tr		
		Statsb.: Trusamf.: Sedvanleg bustad: Bratberg Ibestad							

Folketelling
Nåvan 1910.
Samtlige beboere
defineres som
samer (lapper):

<i>Bustadnr.</i>	<i>Krets</i>	<i>Namn</i>	<i>Gnr.</i>	<i>Bnr.</i>	<i>Tilstades</i>	<i>Heimehørande</i>
0031	009 Indre Grovfjord	Naava søndre	76	7	10 (4 m, 6 k) 10-4-6	10 (4 m, 6 k)
<i>Nr.</i>	<i>Namn</i>	<i>Kj. Siv. Bust.Fam.</i>	<i>Yrkje</i>	<i>Fødd</i>	<i>Fødestad</i>	<i>Statsb. Tru.</i>
001	John Nilsen	m g b hf	Gaardbruker og fisker	13.09.1865	Ibbestad	n s
	<i>Bygning for nattoophald:</i> Hovedbygningen <i>Etnisitet:</i> b f <i>Språk:</i> 1					
002	Johanna Olsdatter	k g b hm	Gaardmanskone	04.03.1860	Ibbestad	n s
	<i>Bygning for nattoophald:</i> Hovedbygningen <i>Etnisitet:</i> lf <i>Språk:</i> 1					
003	Nils Johnsen	m ug b s	Fiskeri	05.08.1890	Ibbestad	n s
	<i>Bygning for nattoophald:</i> Hovedbygningen <i>Etnisitet:</i> b <i>Språk:</i> 1					
004	Eva Johnsdatter	k ug b d	Almindelig husgjerning	01.03.1893	Ibbestad	n s
	<i>Bygning for nattoophald:</i> Hovedbygningen <i>Etnisitet:</i> b <i>Språk:</i> 1					
005	Marie Johnsdatter	k ug b d	D.	11.03.1896	Ibbestad	n s
	<i>Bygning for nattoophald:</i> Hovedbygningen <i>Etnisitet:</i> b <i>Språk:</i> 1					
006	Kirstine Johnsdatter	k ug b d	D.	17.01.1897	Ibbestad	n s
	<i>Bygning for nattoophald:</i> Hovedbygningen <i>Etnisitet:</i> b <i>Språk:</i> 1					
007	Inga Johnsdatter	k ug b d	D.	07.05.1899	Ibbestad	n s
	<i>Bygning for nattoophald:</i> Hovedbygningen <i>Etnisitet:</i> b <i>Språk:</i> 1					
008	Ole Johnsen	m g b hf	Fiskeri	26.08.1888	Ibbestad	n s
	<i>Bygning for nattoophald:</i> Losjerende <i>Arbeidsledig:</i> 1 <i>Etnisitet:</i> b <i>Språk:</i> 1					
009	Maren Henriksdatter	k g b hm	Fiskerkone	17.07.1885	Ibbestad	n s
	<i>Bygning for nattoophald:</i> Losjerende <i>Etnisitet:</i> b <i>Språk:</i> 1					
010	!! Olsen*	m ug b s	S.	03.09.1910	Ibbestad	n s
	<i>Merknad:</i> Udøpt gut <i>Bygning for nattoophald:</i> Losjerende <i>Etnisitet:</i> b <i>Språk:</i> 1					
<i>Bustadnr.</i>	<i>Krets</i>	<i>Namn</i>	<i>Gnr.</i>	<i>Bnr.</i>	<i>Tilstades</i>	<i>Heimehørande</i>
0032	009 Indre Grovfjord	Naava nordre	76	8	4 (2 m, 2 k) 4-2-2	4 (2 m, 2 k)
<i>Nr.</i>	<i>Namn</i>	<i>Kj. Siv. Bust.Fam.</i>	<i>Yrkje</i>	<i>Fødd</i>	<i>Fødestad</i>	<i>Statsb. Tru.</i>
001	Elen Henriksdatter	k e b hm	Gaardbrukerske selveier	10.11.1858	Ibbestad	n s
	<i>Etnisitet:</i> lf <i>Språk:</i> 1					
002	Henrik Johnsen	m ug b s	Fiskeri og gaardsbruket	18.04.1889	Ibbestad	n s
	<i>Etnisitet:</i> lf <i>Språk:</i> 1					
003	Hilda Johnsdatter	k ug b d	Husgjerning og kreaturstel	12.01.1887	Ibbestad	n s
	<i>Etnisitet:</i> lf <i>Språk:</i> 1					
004	Ole Johnsen	m ug b s	Fiskeri gaardsbruk	26.08.1891	Ibbestad	n s
	<i>Etnisitet:</i> lf <i>Språk:</i> 1					